

S?fat Listesi ?l?ekleri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *S?fat Listesi ?l?ekleri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30236>

Özet

S?fat Listesi Ölçekleri, genellikle bireylerin belirli bir hedef uyarana (ki?i, grup, kavram) yönelik **tutumlar?n?** veya alg?lar?n? ölçmek amacıyla kullanılan psikometrik araçlardır. Bu özel varyasyon, ?. Çiftçi'nin (1997) yüksek lisans tezinde **uyarlanm??** bir form olarak yer almaktadır. Ölçeğin temel amacı, normal gelişim gösteren çocuklara yönelik uygulanan bilgilendirme müdahalelerinin, onların **zihinsel engelli** akranlarına yönelik tutumlarında yaratt??? de?i?imleri de?erlendirmektir. Bu ölçek, sosyal psikoloji ve özel e?itim alanlarında önemli bir de?erlendirme aracı i?levi görmü?tür.

Anahtar Kelimeler

S?fat Listesi, tutum ölçe?i, zihinsel engelliler, sosyal kabul, psikometrik araç, uyarlama.

Yazarlar

?. Çiftçi (Uyarlayan).

Amaç

Bu ölçek, normal gelişim gösteren çocukların, **zihinsel engelli** ya??tlar?na kar?? sahip oldukları **tutumlar?** nicel olarak belirlemek amacıyla uyarlanm??t?r. Esas olarak, çocuklara yönelik uygulanan e?itim veya bilgilendirme programları?n?n, bu tutumlar üzerindeki olumlu ya da olumsuz etkilerini ölçmek için tasarlanm??t?r. Ölçek, özellikle **özel e?itim** ve kayna?t?rma ortamlar?nda sosyal kabul düzeyini anlamaya yardımcı olur.

S?fat Listesi format?, kat?lımc?lar?n karma??k ifadeler yerine basit s?fatlar arac?l???yla alg?lar?n? h?zli? ve sezgisel bir ?ekilde ifade etmelerine olanak tan?r. Bu, özellikle genç popülasyonlarda tutum ölçümü için etkili bir yöntemdir.

Yap?

S?fat Listesi ölçekleri tipik olarak **semantik farkl?l?k** (semantic differential) prensibine dayan?r, ancak burada bir dizi tekil s?fat?n hedef ki?iye ne kadar uygun oldu?unu derecelendirme format?nda kullan?ld??? varsay?lmaktadır. Ölçülen temel yapı, hedef gruba (zihinsel engelli akranlar) yönelik genel ve spesifik duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri içeren **tutumdur**.

Ölçek, genellikle pozitif ve negatif s?fatlardan oluşan bir liste sunar ve yan?tlay?c?n?n bu s?fatlar hedef gruba ne ölçüde atfetti?ini belirlemesini ister. Bu yöntem, sosyal psikolojide stereotiplerin ve önyarg?lar?n ölçülmesinde yaygın olarak kullan?lmaktadır.

Geçerlik

Kaynak referansta (Çiftçi, 1997), ölçeğin geçerli?ine dair spesifik bir istatistiksel bilgi sunulmamıştır. Ölçeğin bir **yüksek lisans tezi** kapsamında **uyarlama** çalışması oldu?u göz önüne alındığında, yapı geçerli?i veya ölçüt geçerli?i çalışmaları?n tez metninde detaylı olarak yer alması muhtemeldir, ancak özet verilerde bu bilgiler mevcut değildir. Bu nedenle, ölçeğin mevcut bağlamdaki psikometrik geçerli?i hakkında kesin bir yorum yapmak için tezin tamamına başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak materyalde ölçeğin güvenilirli?ine ilişkin herhangi bir istatistiksel değer (örneğin, Cronbach alfa katsayısı, test-tekrar test güvenilirli?) belirtilmemiştir. **Uyarlama** çalışmaları?nda iç tutarlılık katsayıları?n rapor edilmesi standart bir uygulamadır. Güvenirlik verilerinin eksikli?i, ölçeğin bu spesifik popülasyonda ve bağlamda ne kadar tutarlı ölçüm yapıldığı konusunda belirsizlik yaratmaktadır.

Faktör Analizi

Kaynakta faktör analizine dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. S?fat Listesi türündeki ölçekler, tutumun altında yatan boyutlar (örneğin, değerlendirme, güç) ortaya çıkarmak için genellikle Faktör Analizi yöntemlerine tabi tutulur. Bu ölçeğin çok boyutlu bir yapıya mı, yoksa tek bir genel tutum faktörünü mü ölçtü?ü, faktör analizi verileri olmadan belirlenememektedir. Gelecekteki araştırmalar, bu ölçeğin yapısal geçerli?ini desteklemek için faktör yapısını incelemelidir.

Araç

Test Türü: Tutum Ölçeği (Uyarlama)

Format: S?fat derecelendirme listesi formatında. Orijinal kaynakta derecelendirme basamak sayısı belirtilmemiştir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Normal gelişim gösteren çocuklar.

Yaş Grubu: İlköğretim dönemi çocuklar (Çiftçi, 1997 tez içeriğine göre tahmini).

Popülasyon Detayları: Özellikle **zihinsel engelli** akranlarıyla etkileşim potansiyeli olan normal gelişim gösteren öğrenciler.

Test Metodolojisi: Uygulama, genellikle kağıt-kalem formatında olup, katılımcıların, zihinsel

engelli bireylere atfedilen s?fatlar? belirli bir derecede derecelendirmesini gerektirir. Ölçek, bilgilendirme müdahalesinin etkisini ölçmek için deneysel bir tasar?mda kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Özel e?itim, tutum de?i?ikli?i, zihinsel engelli, psikometri, uyarlama, sosyal alg?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Abant ?zzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu (1997 tez dönemi itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, ?. Çiftçi'nin 1997 y?l?nda tamamlad??? yüksek lisans tezi kapsam?nda **uyarlama** bir form olarak kullan?lm??t?r. Ölçe?in orijinal kayna?? belirtilmemi?tir. Ticari izinler veya ücretlendirme bilgisi mevcut de?ildir. Ölçekle ilgili detayl? bilgilere ve maddelere eri?im için tez referans?na ba?vurulmal?d?r.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [sifat-listesi-olcekleri-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Çiftçi, ?. (1997). *Normal çocuklar? bilgilendirmenin zihinsel engelli ya??tlar?na yönelik tutumlar?na etkisi* (Yüksek lisans tezi). Abant ?zzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu. Kaynak teze a?a??daki linkten eri?ilebilir: [tez.yok.gov.tr](#)

S?fat Listesi Ölçeklerinin Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam?na eri?im için Çiftçi (1997) taraf?ndan haz?rlanan yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.